

REPUBLIKA HRVATSKA

ISTARSKA ŽUPANIJA

Upravni odjel za održivi razvoj

Odsjek za zaštitu prirode i okoliša
Flanatička 29, 52100 Pula, p.p. 198
tel. (0)52 372 182; fax. (0)52 372 191

Klasa: 351-01/13-01/15
Urbroj: 2163/1-08-02/1-14-7
Pula, 7. svibnja 2014. godine

Županu Istarske županije
putem
Stručne službe Skupštine
HR- 52000 Pazin
Dršćevka 3

Predmet: Godišnji izvještaj o praćenju onečišćenja zraka
na području Istarske županije za 2013. godinu
- prijedlog zaključka, dostavlja se -

Sukladno odredbama članka 44. i 48. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (pročišćeni tekst, "Narodne novine" br. 19/13), u prilogu dopisa, dostavljamo županu Istarske županije, na daljnje postupanje, prijedlog zaključka u svezi Godišnjeg izvještaja o praćenju onečišćenja zraka na području Istarske županije za 2013. godinu.

Sa poštovanjem,

Voditeljica odsjeka

Ljiljana Dravec, dipl.ing.kem.teh.

Pročelnik

Josip Zidarić, dipl.ing.arh.

Privitak

1. Prijedlog Zaključka s obrazloženjem
2. Godišnja izvješća o praćenju onečišćenja zraka na području Istarske županije za 2012. godinu – CD

Temeljem članka 44. i 48. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (pročišćeni tekst, "Narodne novine" br. 19/13), te članka 65. Statuta Istarske županije („Službene novine Istarske županije“ br. 10/09 i 4/13), a u svezi članka 31. Zakona o zaštiti zraka (NN br. 130/11), Župan Istarske županije dana 27. svibnja 2014. godine donosi

Z A K L J U Č A K

o prihvaćanju Godišnjeg izvještaja o praćenju onečišćenja zraka na području Istarske županije za 2013. godinu

1. Prihvaća se:
 - a) Godišnji izvještaj o praćenju kvalitete zraka na području Istarske županije za 2013. godinu, kojega je izradio Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša, Službe za zdravstvenu ekologiju Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije (ožujak 2014.) temeljem Ugovora o provođenju programa praćenja kakvoće zraka na području Istarske županije u 2013. godini radi promicanja i zaštite zdravlja stanovništva od utjecaja štetnih čimbenika, potpisanog između županije i Zavoda za javno zdravstvo IŽ, Klasa: 351-01/13-01/13, Urbroj: 2163/1-08-02/1-13-6 od 5.veljače 2013. godine;
 - b) Godišnje izvješće praćenja kakvoće zraka u lokalnoj mreži za praćenje kakvoće zraka Rockwool za 2013. godinu, kojega je izradila tvrtka Ekonerg – Institut za energetiku i zaštitu okoliša d.o.o. iz Zagreba u veljači 2014. godine i
 - c) Izvještaj o praćenju kvalitete zraka u Potpićnu za 2013. godinu, kojega je izradio Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada iz Zagreba, veljača 2014. godine.
2. Zadužuje se Upravni odjel za održivi razvoj, Odsjek za zaštitu prirode i okoliša da, na temelju odredbe stavka 5. članka 31. Zakona o zaštiti zraka, izvještaje o praćenju onečišćenja zraka na području Istarske županije za 2013. godinu iz točki 1. dostavi Agenciji za zaštitu okoliša u materijalnom i digitalnom obliku, a Inspekciji zaštite okoliša Ministarstva zaštite okoliša i prirode u digitalnom obliku.
3. Zadužuje se Upravni odjel za održivi razvoj, Odsjek za zaštitu prirode i okoliša da, na temelju stavka 1. članka 49. Zakona o zaštiti zraka, objavi podatke o kakvoći zraka iz lokalne mreže u sažetom obliku kao i cjeloviti izvještaj na web stranicama Istarske županije.
4. Obvezuje se Zavod za javno zdravstvo Istarske županije da, prema Programu praćenja kakvoće zraka za 2014. godinu, tijekom godine obavještava Upravni odjel za održivi razvoj, Odsjek za zaštitu prirode i okoliša i Inspekciju zaštite okoliša u Istarskoj županiji o rezultatima izvršenih analiza ukoliko vrijednosti mjernih parametara prijeđu zakonom propisane koncentracije.
5. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 351-01/14-01/03
URBROJ: 2163/1-01/8-14-2
Pula, 29. svibnja 2014.

**REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA**

**ŽUPAN
mr.sc. Valter Flego**

Dostaviti:

1. *Zavod za javno zdravstvo Istarske županije,*
2. *UO za održivi razvoj Istarske županije*
– Odsjek za zaštitu prirode i okoliša,
3. *Pismohrana, ovdje*

OBRAZLOŽENJE

I. Pravna osnova za donošenje ovog akta

Pravna osnova za donošenje ovog akta je sadržana u odredbama članka 22. Zakon o zaštiti okoliša (NN br. 110/07) i članka 31. Zakona o zaštiti zraka (NN br. 130/11) kojim je propisano da Županija, Grad Zagreb i gradovi uspostavljaju mjerne postaje za praćenje kvalitete zraka na svome području, ako procijene da su razine onečišćenosti više od propisanih graničnih vrijednosti (GV), odnosno ako procijene da za to postoje opravdani razlozi (osobito u slučaju pojačanog razvoja industrije, proširenja poslovnih i industrijskih zona i drugo). Lokacije mjernih postaja za praćenje kvalitete zraka, program mjerenja razine onečišćenosti i uvjete provedbe osigurava Predstavničko tijelo Županije.

II. Osnovna pitanja koja se uređuju ovim aktom

Temeljem programa praćenja kakvoće zraka za 2013. godinu izrađena su tri izvješća o praćenju onečišćenja zraka na području Istarske županije. Izvješća su izradile institucije obzirom na ovlaštenja i stručnu osposobljenost. Kroz izvješća prikazana je godišnja statistička obrada rezultata praćenje kakvoće zraka u lokalnoj mreži na mjernim postajama s ručnim posluživanjem i automatskim mjernim postajama te mjernim postajama za praćenje kakvoće zraka posebne namjene.

Prema izvještaju a) u točki 1. ovog Zaključka tijekom mjernog razdoblja od 1. siječnja do 31. prosinca 2013. godine program praćenja kakvoće zraka na području Istarske županije provodio se putem lokalne mreže koju čine: mjerne mreže gradova Buja, Labin, Pazina, Pule i Umaga, općina Cerovlje, Lupoglav, Marčana, Raša i Sv.Nedelja te mjerna mreža TE Plomin i mjerna mreža tvornice kamene vune Rockwool Adriatica.

Zavod za javno zdravstvo Istarske županije proveo je praćenje općih i specifičnih pokazatelja onečišćenja zraka na 6 mjernih stanica s ručnim posluživanjem (SO₂, dim), 10 (sediment) i 3 (NO₂) i na 5 automatskih mjernih stanica: Ripenda Verbanci (SO₂, NO₂/NO_x, čestice, ozon, smjer i brzina vjetra, temperatura, relativna vlažnost), Sv. Katarina (SO₂, NO₂/NO_x, ozon, smjer i brzina vjetra, relativna vlažnost), Plomin grad (SO₂, NO₂/NO_x, smjer i brzina vjetra, temperatura, relativna vlažnost), Klavar (čestice, smjer i brzina vjetra, temperatura, relativna vlažnost) i Koromačno (Brovinja) (SO₂, NO₂/NO_x, čestice, smjer i brzina vjetra, temperatura, relativna vlažnost). U sklopu mjerne mreže TE Plomin, na mjernoj stanici Štrmac pratili su se samo meteorološki podaci.

U izvještaju su uključeni i rezultati mjerenja i validacije na automatskim postajama za praćenje kakvoće zraka lokalne mreže Rockwool, putem mjernih stanica Čambarelići i Zajci, koje provodi tvrtka EKONERG – Institut za energetiku i zaštitu okoliša d.o.o. iz Zagreba (izvješće pod b) u točki 1. Zaključka). Naime, rezultati mjerenja su tijekom mjernog razdoblja prikupljeni on-line na serveru u Zavodu za javno zdravstvo Istarske županije i objavljeni na web stranicama Zavoda (www.zzjiz.hr).

Osim navedenog, sukladno odredbama članka 33. Zakona o zaštiti zraka (NN br. 130/11), tijekom 2013. godine, obavljena su mjerenja posebne namjene oko:

- eksploatacijskog polja kamenoloma Križanci-Žminj i asfaltne baze Podberam, Ceste d.o.o. Pula,
- eksploatacijskog polja kamenoloma "Sv. Nikola", "Maškun" rudarstvo d.o.o.
- eksploatacijskog polja kamenoloma „Plovanija“ Holcim mineralni agregati Šumber d.o.o.
- eksploatacijskog polja kamenoloma Šumber, Holcim mineralni agregati Šumber

- d.o.o.,
- eksploatacijskog polja kamenoloma Vranja, Readymix Croatia Kaštel Sućurac,
 - kamenoloma Monte Pozzo – Rovinj, AR Inženjering d.o.o., Rovinj

Prema izvješću c) iz točke 1. ovog Zaključka, tijekom mjernog razdoblja, Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada iz Zagreba je, temeljem Ugovora između Instituta i tvrtke Rockwool Adriatic d.o.o., u cilju utvrđivanja utjecaja tvornice Rockwool Adriatic d.o.o. na kakvoću zraka, provodio program praćenja kakvoće zraka na tri mjerne stanice (Potpićan 1 - KMO-taložnica, Potpićan 2 - Zajci-Cinzebi, Potpićan 3 - Tupljak bb). Na mjernim stanicama se pratio sadržaj ukupne taložne tvari i sadržaj metala u ukupnoj taložnoj tvari (olovo (Pb), kadmij (Cd), talij (Tl), nikal (Ni), arsen (As), živa (Hg), bakar (Cu) i cink (Zn) te sulfati.

Usporedbom rezultata mjerenja u 2013. godini s obzirom na propisane granične vrijednosti (GV), ciljne vrijednosti i dugoročne ciljeve na osnovu odredbi članka 24. Zakona o zaštiti zraka, utvrđena je I. kategorija zraka, odnosno čist neznatno onečišćen zrak na svim područjima koja su zastupljena mjernim postajama osim na području zastupljenom mjernom postajom Brovinje u mjernoj mreži Koromačno, gdje je za ozon zabilježena II. kategorija zraka, odnosno gdje su prekoračene GV i dugoročni ciljevi za prizemni ozon. Izmjerene razine ozona odgovaraju podacima iz prijašnjih godina. Granična vrijednost za dnevnu maksimalnu osmosatnu srednju vrijednost ($120 \mu/m^3$) je na mjernoj postaji Koromačno-Brovinje prekoračena 46 puta što je i očekivano obzirom na prirodna obilježja promatranog područja.

Vežano uz zabilježenu II kategoriju zraka obzirom na ozon i dalje zastupamo mišljenje da je problematiku potrebno sagledati cjelovito te se predlaže iznalaženje rješavanja u suradnji s Zavodom za javno zdravstvo Istarske županije, Ministarstvom zaštite okoliša i prirode, Ministarstvom zdravstva i Institutom za medicinska istraživanja iz Zagreb te ostalih stručnih institucija. Naime, povećane koncentracije ozona javljaju od samog početka praćenja tog parametra, a s istim se problemom susreće čitavo mediteransko područje zbog povećane insolacije i daljinskog transporta onečišćenja (R Slovenija, IŽ, PGŽ, ...).

Osim toga, prema rezultatima mjerenja kakvoća zraka na lokacijama zastupljenim s tri mjerne postaje oko tvornice kamene vune Rockwool Adriatic d.o.o. iz Potpićana na kojima se pratila ukupna taložna tvar, metali i sulfati zrak je kategoriziran u I. kategoriju u odnosu na ukupnu taložnu tvar i metale u ukupnoj taložnoj tvari: olovo (Pb), kadmij (Cd), talij (Tl), nikal (Ni), arsen (As) i živa (Hg). Posebno je potrebno istaknuti da su, prema izvještaju pod c) u točki 1. Zaključka, tijekom mjerne godine zabilježene vrlo niske srednje godišnje količine talija i nisu prelazile GV, te je okolni zrak obzirom na talij u ukupnoj taložnoj tvari bio I kategorije kao i za sve promatrane metale.

III. Posljedice koje će nastati donošenjem ovog zaključka

Provedba odredbi zaključka ima za posljedicu bolje i ažurnije informiranje javnosti o kakvoći zraka na područjima koja su zastupana mjernim mrežama. Sukladno odredbama Zakona o zaštiti zraka cilj je da se u konačnosti na čitavom teritoriju postigne i održi I kategorija zraka.

IV. Tekst nacrtu akta

Priloženo se dostavlja tekst zaključka s privitkom.

V. Potrebna financijska sredstva

U Županijskom proračunu osigurana su financijska sredstva za provedbu Programa praćenja kakvoće zraka, a provedba programa povjerena je Zavodu za javno zdravstvo Istarske županije.

Prijedlog zaključka s obrazloženjem izradio:
Odsjek za zaštitu prirode i okoliša